उद्वेगकारणात् आसामुद्वेगरूपान्निमित्तादस्मिन्देशे वेगेन विमर्दे विमर्दायापतेयुरित्यर्थः ॥२७॥ न शक्नुयां युद्धश्रांत्येतिभावः ॥ २८॥ अगृहीतार्था मत्तोऽज्ञातमदागमन प्रयोजना ॥ २९ ॥ इमांवेति ॥ एतदर्थं किलायमागतइत्याशयेनेतिशेषः ॥ ३० ॥ कार्यविपदमेवोपपादयति ॥ उद्देशे समुल्लंघनप्राप्यदेशे ॥ नष्टमार्गे प्रकारांतरेणैतत्प्राप्ति संपादकमार्गरहिते ॥ ३१ ॥ विशस्ते हते ॥३२॥३३॥ नतु शक्ष्यामि युद्धश्रांत्येतिभावः ॥३४॥किंच युद्धे जयोपि संदिग्धइत्याह ॥ असत्यानीति ॥ अनिश्चितजयानि॥

तेशूलशरनिस्त्रिंशविविधायुधपाणयः॥ आपतेयुर्विमर्देस्मिन्वेगेनोद्वेगकारणात्॥ २७॥ संरुद्धस्तैस्तुपरितोविधमेराक्षसंबलं॥ श क्नुयान्नतुसंप्राप्तुंपरंपारंमहोदधेः॥ २८॥ मांवागृह्णीयुरावृत्यबहवःशीघ्रकारिणः॥ स्यादियंचागृहीतार्थाममचग्रहणंभवेत् ॥ २९ ॥ हिंसाभिरुचयोहिंस्युरिमांवाजनकात्मजां॥ विपन्नंस्यात्ततःकार्यंरामसुग्रीवयोरिदं ॥ ३०॥ उद्देशेनष्टमार्गेस्मिन्राक्षसैःपरिवारिते॥ सागरेणपरिक्षिप्तेगुप्तेवसतिजानकी॥ ३१ ॥ विशस्तेवागृहीतेवारक्षोभिर्मयिसंयुगे ॥ नाशंपश्यामिरामस्यसहायंकार्यसाधने ॥ ॥ ३२॥ विमृशंश्चनपश्यामियोहतेमयिवानरः॥ शतयोजनविस्तीर्णंलंघयेतमहोदधिं ॥ ३३ ॥ कामंहंतुंसमर्थोस्मिसहस्राण्यपिर क्षसां॥ नतुशक्ष्याम्यहंप्राप्तुंपरंपारंमहोदधेः॥ ३४॥ असत्यानिचयुद्धानिसंशयोमेनरोचते॥ कश्चनिःसंशयंकार्यंकुर्यात्प्राज्ञःससं शयं॥ ३५॥ एषदोषोमहान्हिस्यान्ममसीताभिभाषणे॥ प्राणत्यागश्चवैदेह्याभवेदनभिभाषणे ॥ ३६ ॥ भूताश्चार्थाविरुध्यंतिदेश कालविरोधिताः॥ विक्लवंदूतमासाद्यतमःसूर्योदयेयथा॥ ३७॥ अर्थानर्थांतरेबुद्धिर्निश्चितापिनशोभते॥ घातयंतिहिकार्याणिदूताः पंडितमानिनः॥ ३८ ॥ नविनश्येत्कथंकार्यंवैक्लव्यंनकथंमम॥ लंघनंचसमुद्रस्यकथंनुनवृथाभवेत्॥ ३९॥

संशयः संशयितजयफल कयुद्धव्यापारः अरुचिहेतुः ॥ प्राज्ञत्वमेव दर्शयति ॥ कश्चेति ॥ निःसंशयं निर्णीतफलकं ॥प्राज्ञोमादृशः ससंशयं संशयितफलकं नकोपीत्यर्थः ॥ ३५ ॥ सीताभिभाष णे पुरतःस्थित्वेतिशेषः ॥ ३६॥ भूताः सिद्धप्रायाः ॥ भूताइत्यादिश्लोकावत्रैवकांडे द्वितीयसर्गे व्याख्यातौ ॥ ३७ ॥ ३८ ॥ ३९ ॥